

At være hjemløs uden det 'gyldne kort'

Debatindlæg

Der bliver flere og flere østeuropæiske hjemløse på gaden i København. De er uden rettigheder og går hurtigt til bunds. Jeg er selv hjemløs, kender miljøet og har med egne øjne set hvor hurtigt det kan gå.

Af Natalia Czarnovska

Intet sygesikringsbevis = ingen hjælp. Sådan er virkeligheden for det stadigt stigende antal østeuropæere der lever på gaden i Danmark. Ingen natcafeer, madtilbud, aktiveringstilbud, ingen mentorer/kontaktperson, ingen kontanthjælp, ingen psykolog ingen medicin. Ingen hjælp til afrusning, ingen misbrugscentre de kan tilknyttes, ingen hjælp til indskud af kommunen eller hjælp til lære dansk eller komme i arbejde. Og de få tilbud der er, som fx 2 ugers afrusning på Blå kors på Amager, eller kompasset på Nørrebro, har ikke kapacitet til at hjælpe dem alle.

En del mennesker bliver simpelthen tabt i de danske gader.

Problematikken er blevet større med Corona, for dem der fx. sov hos kammerater og kærester på deres herbergsværelser, må nu ikke have gæster. Lande som Polen og Rusland, er lande uden hjælp at vende hjem til, uden velfærdssystem med gratis læge, psykolog og afrusning, som udsatte kan få i Danmark. Ingen jobs, men politisk korrupsion, mere vold på gaden, meget hårdere domme for fx stjæle en øl eller mad i supermarkedet, eller for bare drikke alkohol på gaden. Der er mindre demokrati, kvinder bliver oftere udsat for overgreb og tvunget ind i prostitution og jeg kunne blive ved. Så hjælpen hos Hjemløseenheden, som Natcaféen på Sundholm henviser til, ved deres mange afvisninger: "Vi kan hjælpe dig med en billet hjem", er ikke en reel hjælp. Deres liv kan kun blive dårligere. Så de bliver. For der er ikke noget rigtigt alternativ. Og som EU-borgere har de teknisk set ret til at være og få hjælp i EU. Men lovgivningen er sløret på området og bliver fortolket forskelligt fra tilbud til tilbud. Ofte til den billigere løsning – enkeltbilletten – for stederne får ikke kommunal støtte per borger, for at fodre og huse udenlandske borgere. Så de er simpelthen, en rigtigt dårlig forretning for tilbuddene og så er det nemmere at sige: "Vi vil ikke ha' polakker her. De laver ballade" eller en anden undskyldning, jeg får, hvis jeg kommer og spørger ind til afvisningerne. For at der ikke er plads, er oftest ikke sagen.

"Vi kan hjælpe dig med en billet hjem", er ikke en reel hjælp. Deres liv kan kun blive dårligere. Så de bliver. For der er ikke noget rigtigt alternativ.

Mange af dem kom faktisk i sin tid for at arbejde og vil gerne i arbejde igen, men er blevet udnyttet som billig sort arbejdskraft i en periode og når de ikke skal bruges mere til diverse byggeprojekter, eller de finder ud af de er underbetalte i Danmark under alt for ringe forhold og begynder sige det til cheferne, så ender de – uden at kunne tale dansk eller engelsk – med en fyring. Pengene slipper op, boligerne eller arbejdscontainerne de må sove i lukker for dem og de må

klare sig selv og havner som hjemløse, trods ingen tidligere misbrug eller psykisk sygdom. Men det kommer da med gadelivet.

Der et par stykker af dem på selve Sundholms gader, hvor jeg selv har et herbergsværelse, for jeg er en af de heldige østeuropæere, der har boet her i så mange år, at jeg har opnået permanent ophold og dermed fast cpr-nummer og ret til en herbergsplads, jeg kan betale for med min kontanthjælp.

35-årige Marcin, er en af dem der er på spanden lige nu. Da han, efter have mistet sit job i starten af corona, selvfølgelig ikke længere havde råd til leje et værelse og dermed ikke længere ret til sit personnummer – dette på trods af at han har haft reelt arbejde før og cpr. Tager han på Sundholms natcafe og viser sit sygesikringskort, lyser det rødt når de vil taste ham ind, og det betyder det er udløbet og han bliver afvist.

Marcin har været i Danmark i 8 år og har på ingen måde lyst til at flytte tilbage til Polen. Lejlighed og bil er væk, de er for længe blev investeret i at starte livet i Danmark “the land of opportunities” for nabolandet Polen. Han har haft flere jobs siden i håndværksfaget. Hans eneste misbrug er øl og det fornemmer jeg kom med hjemløsheden.

Han har længe sovet på Sundholms toilettet, men det blev aflåst under corona, så han ikke engang længere kunne gå på wc indenfor og få en tår vand og det er stadig aflåst. Måske permanent, da det også var blevet til en fast fikse plads, for nogle af de lokale misbrugere her og der blev svinet for meget.

Det betyder, at han en dag slut april, ville finde en ny privat plads for at lave nr. 2 og hoppede over en ødelagt hæk ved siden af Sundholm. Hækken flænsede så hele hans ene ben og han måtte på hospitalet og blive syet. Hvilket er så ærgerligt, for han havde lige fundet et job igen.

Samme dag han bliver opereret bliver han sendt “hjem” til

gaden.

Stadig dårligt gående, måtte han ikke benytte sig af Natcafeen og bliver henvist til Kompasset (Kirkens Korshærs tilbud for udenlandske hjemløse, red.) med det ben. Han vælger at sove på gaden omkring Sundholm, eller hos sin grønlandske kæreste et andet sted på Amager, når de ikke er uvenner. Når han sover på gaden, oplever han at blive prikket på skulderen af politiet med et 'hey, du må ikke sove her'. Så intet tag over hovedet – og ikke lov til at sove på gaden.

Det kan ikke være rigtigt at der stadig er flere hundrede mennesker i Danmark, der går i seng sultne, uden at have en seng at sove i!

Hilsen En vred polak, der er glad for hun ikke kom til DK lidt senere i livet!